

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 8 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Płatność wynosi dla abonentów 1,50 zł z doręczeniem 1,65 zł miesięcznie.
Kwartalnie wynosi 4,50 zł z doręczeniem 5,05 zł.
Przyjmujemy się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 15 gr,
na stronie 8-lamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o.o. w Nowym Mieście.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowe Miasto-Pomorze.

Rok X.

Nowe Miasto-Pomorze, Wtorek, dnia 24 czerwca 1930.

Nr. 72

Kilka uwag w sprawie akcji gospodarczej przedstawicieli Pomorza we Warszawie.

Donosiliśmy niedawno temu na łamach naszej gazety o delegacji z Pomorza, zakreślonej na szeroką skalę, w skład której weszli liczni przedstawiciele życia gospod. która udała się do Warszawy do P. Prezydenta Rzplitej, gdzie odbyła się konferencja, na której wyszczególniono rozmaite bolączki i postulaty gospodarcze Pomorza. Przedsięwzięcie to z jednej strony stanowi pocieszający objaw solidarności ludności Pomorza w sprawie najżywniejszych zagadnień tej najważniejszej ziemi państwa polskiego, jaką jest bez wątpienia Pomorze. Wszak w skład delegacji weszli ludzie rozmaitych poglądów i przekonań partyjno-politycznych i zgodnie i z równą troską o dobro i przyszłość Pomorza przedstawiali Głowie Państwa swe życzenia i bolączki. Z drugiej strony jednak cała ta akcja jest dowodem, że dotychczasowa pomoc i opieka Warszawy dla Pomorza nie była wystarczającą, że chcąc dać Pomorzu należyte zabezpieczenie i ugruntowanie gospodarcze, a temsamem i polityczne, aby mogło się ostać wobec nieustannych zakusów wroga, potrzeba daleko intensywniejszej pomocy i skuteczniejszych wysiłków ze strony rządu. Życzęcy nam leżało, aby ta akcja cała nie pozostała tylko pięknym gestem, ale odniosła i realne skutki. Jeżeli bowiem prawdą jest, że Pomorze zapewni Polsce jej mocarstwowe stanowisko w świecie, to chyba konsekwentnie wynika z tego potrzeba uczynienia wszystkiego, co tylko w mocy jest całej Polski, aby je Polsce na zawsze zapewnić i zabezpieczyć. Podczas owej konferencji wytknięto się rozmaite projekty i postulaty pomocy dla Pomorza o charakterze gospodarczym.

Wśród tychże znajduje się jeden, może najbardziej znamienity, który przedstawił prezes rady zarządczej gospodarczych, p. Aleksander Dąbski, a mianowicie utworzenia osobnego dla Pomorza podsekretariatu Stanu w Prezydium Rady Ministrów dla jego spraw gospodarczych. Miałby zatem powstać podsekretariat stanu bezpośrednio przy premierze. Byłby on czymś w rodzaju wiceministerstwa dla spraw pomorskich pod osobistym kierownictwem każdorazowego premiera. Projekt ten dąży więc do tego, by potrzebom gospodarczym Pomorza dać możliwość większego i rychlejszego posłuchu i pomocy ze strony Warszawy. Pewno, że mógłby on się przyczynić do łatwiejszego i lepszego zrozumienia potrzeb Pomorza tam u góry i do bardziej aktywnej i skutecznej pomocy. Wszystko jednak zależy od postawienia sprawy całego postępowania miarodajnych czynników rządzących względem nas Pomorzan. Najgubniej i najfatalniej na najżywniejszych interesach Pomorza odbija się dążność miarodajnych czynników do narzucenia nam swej ideologii sanacyjnej, której my nie chcemy i nie uznajemy. Aby tego dopiąć, nie wahają się one wrzucić do tego u nas wszystkie dziedziny życia publicznego. Czynnik sanacyjny dąży do opowania wszystkich przez nas stworzonych instytucji i urzędów, aby wszędzie wycisnąć na nich swe piętno i oddać je w służbę dla siebie. A gdzie tego nie mogą dokonać, tam usiłują tworzyć nowe, konkurencyjne, z wyraźnym celem ubicia tamtych, aby na ich miejsce postawić swoje. Nie podobają im się nasze organizacje sokole, nasze stowarzyszenia młodzieży, nasze towarzystwa Powstańców i Wojaków, nasze czytelnie ludowe, nasze banki ludowe i wogóle to, cośmy w erze srogiego ucisku w obronie przed wrogiem potworzyli albo co z nastaniem wolności, na podłożu naszych stosunków i psychiki, u nas samorzutnie się zrodziło. To u nich nie znajduje żadnej łaski, jedynie dlatego, że to wszystko nie posiada marki sanacyjnej i nie chce jej mieć. Stąd tworzy się Strzelca, stąd zakłada się Kasy Stefczyka i rozmaite inne nowotwory. Wszystko to jednak, jako nie posiadające swej racji ani w miejscowych stosunkach gospodarczych ani w psychice ludności, zawodzi i doznaje niepowo-

dzenia i fiaska. Szkody jednak z tego wynikające są wielkie, bo i moralne i materialne. — Moralne, gdyż rodzą rozjątrzenie i rozgoryczenie i rozbijają jedność i spójność w społeczeństwie pomorskiem — materialne, gdyż narażają na wielkie straty. Prawie wszystkie bowiem nowotwórcze instytucje gospodarcze, importowane na Pomorze od zewnątrz, utrzymują się albo sztucznie, przy pomocy zasiłków pieniężnych z góry albo też ulegają bankructwu, narażając na dotkliwe straty tych, którzy je popierają. I tak będzie i nadal, o ile miarodajne czynniki nie zejść z tej błędnej drogi nawracania nas za wszelką cenę na wiarę sanacyjną i nie zrzekną się dążeń uczynienia

ze wszystkich dziedzin życia publicznego systemu swych wpływów polityczno-sanacyjnych. Dopiero wówczas nastąpi u nas radosna twórczość, gdy się zostawi nam i uszanuje nasze poglądy, przekonania i wogóle nasze właściwości psychiczne, pomagając nam jedynie do coraz większego rozwoju naszych w nas tkwiących walorów, które muszą być chyba wielkimi i cennymi, skoro wśród tak długiej i strasznej niewoli i w tak wyjątkowo niekorzystnych warunkach uchroniły nas od zagłady narodowej, a przez to zachowały dla Polski ten jej do bytu samodzielności i do rozwoju mocarstwowego tak niezbędnie potrzebny szmat ziemi.

Sejm zwołany na poniedziałek 23 bm.

Sejm będzie odroczony.

Warszawa, 18. 6. Marsz. Daszyński dziś w godzinach popołudniowych zwołał posiedzenie Sejmu na 23 bm. na godz. 12 w południe i wyznaczył porządek obrad poprzedniego posiedzenia, które nie doszło do skutku. Nie ulega wątpliwości, że i to posiedzenie do skutku nie dojdzie, gdyż sesja została zamknięta.

Co przywiezie p. Car z Wilna? Jak już donosiliśmy, do Wilna, gdzie bawi Prezydent Rzeczypospolitej, wyjechał minister sprawiedliwości, p. Car. W Warszawie spodziewają się, iż p. Car przywiezie dekret Prezydenta, zamykający nadzwyczajną sesję Sejmu.

Oślabienie Polski będzie oślabieniem Francji!

Paryż. W dzienniku „L'ami du Peuple“ ukazał się dłuższy artykuł Martin-Mamy z powodu ostatnich zajęć granicznych polsko-niemieckich. Co do Polski — pisze autor — panuje jednomyślność między stronnictwami niemieckimi. Chcą one ograniczyć niepodległość Polski, sojuszniczki Francji. Bez dostępu do morza Polska będzie anemiczna, a więc jako sojuszniczka pozbawiona siły. Odbierając Pol-

scę „korytarz pomorski“, Rzesza niemiecka zdusiłaby Polskę, a tem samem osłabiłaby pulsację serca francuskiego. Polska doskonale sobie zdaje sprawę z niebezpieczeństwa i zdecydowana jest na wszystko, nawet na wojnę, aby tylko mu przeszkodzić. — Oto, o czym należy myśleć, gdy depesze donoszą o incydencie na granicy polsko-niemieckiej. Niemcy, politycy francuscy nie mają na to czasu!

Projekt antypolski ustawy o pomocy dla Prus Wschodn., wniesiony do Reichstagu.

Berlin. Projekt ustawy o pomocy dla prowincji wschodnich Rzeszy wniesiony został wczoraj do Reichstagu. Pod przedłożeniem widnieją podpisy kanclerza oraz 7 ministrów.

Program pomocy, obliczony na lat pięć, przewiduje gwarancje Rzeszy w wysokości 925 milionów marek oraz 250 milionów pożyczki z funduszy Banku dla obligacji przemysłowych. Do tego przylączają się subwencje Rzeszy, które w jednym roku 1930 wynoszą 126 300 000 marek.

W uzasadnieniu przedłożenia rząd Rzeszy podkreśla, że chodzi o podniesienie stanu gospodarczego prowincji wschodnich do poziomu innych dziel-

nic Rzeszy, a więc ustawa uzależnia udzielenie zapowiadanych pomocy dla prowincji wschodnich od przeprowadzenia na jesieni r. b. reformy finansów. Do przedłożenia rządowego załączony został spis majątków ziemskich wschodnio-pruskich pod zarządem przymusowym. Ze spisu tego wynika, że na licytację przymusową wystawionych jest obecnie 163 majątków, zaś pod zarządem przymusowym jest 25 majątków ziemskich. Co do gospodarstw chłopskich, to ilość wystawionych na licytację wynosi 877, pod zarządem przymusowym zaś jest 56.

Przed ogłoszeniem dyktatury w Niemczech?

Rewelacje pisma komunistycznego. — Rozkazy dla wojska już rozesłane.

Berlin. W związku z zawiązaną i niemal beznadziejną sytuacją wewnętrzną Rzeszy zwraca uwagę artykuł komunistycznej „Welt am Abend“, której rewelacje należy przyjąć z pewnym zastrzeżeniem.

Wedle dziennika komunistycznego kanclerz Rzeszy Brüning odbyć miał konferencję z prez. Hindenburgiem, na której zapadła decyzja szukania wyjścia z sytuacji „na drogach pozaparlamentarnych“, przyczem dziennik daje najwyraźniej do zro-

zumienia, iż chodzi o ogłoszenie dyktatury. Dla tego zamiaru pozyskać miało także wojskowe kierownictwo Reichswehry.

Zapieczerowane rozkazy rozesłano już komendantom rejonów wojskowych. W rozkazach tych znajdują się instrukcje dla wojska, jak zachować się ma w czasie politycznego stanu wyjątkowego.

Jeden z generałów, któremu Reichswehra jest zupełnie oddana, ma wstąpić do powołanego w drodze wyjątkowej gabinetu.

Groźba rozłamu w stronnictwie konserwatystów angielskich.

Londyn. Walka w łonie stronnictwa konserwatywnego pomiędzy Baldwinem a Beaverbrokiem rozgorzała na nowo. — Beaverbrook ogłosił na łamach „Daily Mail“ list otwarty, w którym wypowiada walkę przywódcom konserwatystów, zarzucając im, że jedynym ich dążeniem

jest powrót do władzy, oczekiwany nie na skutek istotnych zasług własnej polityki, a jedynie w następstwie omyłki socjalistycznej. Wzmiankowany list w ostrej formie uważany jest powszechnie za ostateczne zerwanie Beaverbrooka z Baldwinem.

Nowa nota Polski do Niemiec

w sprawie napadu na strażnika granicznego pod Wielkim Wiosłem, która potwierdza prowokację i ostrzeliwanie z zasadzki.

Warszawa. W związku z zajściami, które w ostatnich dniach miały miejsce na granicy polsko-niemieckiej, a w szczególności w związku z incydentem z dnia 13 czerwca r.b., na odcinku Wielkie Wiosło, pow. gnieński, wiceminister spraw zagranicznych p. dr. Alfred Wysocki wręczył dzisiaj posłowi niemieckiemu w Warszawie p. Rauscherowi notę, określającą stanowisko rządu polskiego w powyższych sprawach.

Co do wypadku pod Wielkim Wiosłem nota stwierdza, że w przeciwieństwie do opisu incydentu, zasłanego w dniu 13 czerwca r.b., przedstawionego przez stronę niemiecką, dochodzenia wykazały, że strażnik graniczny polski, nazwiskiem Bielek, został przez mieszkańców niemieckiej wsi Kanitzen ostrzelany na terytorium polskim na prawym brzegu Wisły po zatrzymaniu w tym dniu kobiety i mężczyzny, którzy nie mogli wykazać się właściwymi przepu-

stkami. Dochodzenia sądowe dalej wykazały, że do strażnika Bielek oddano 4 strzały z terytorium niemieckiego oraz 2 dalsze strzały z najbliższej odległości, z których jeden przestrzelił mu brzeg czapki. Te dwa strzały zostały według wszelkich poszlak dane z zasadzki przez powyżej wspomnianego zatrzymanego mężczyznę, który w międzyczasie zdołał oddalić się od strażnicy i ukryć się w pobliskich zagajnikach.

Dalej nota polska stwierdza, że strażnik Bielek wykazał daleko posuniętą wstrzeźliwość, nie robiąc użytku z broni. Nota polska po wyliczeniu sześciu zajęć granicznych, które miały miejsce w ciągu ubiegłych kilku miesięcy, proponuje niezwłoczne powołanie mieszanej komisji polsko-niemieckiej dla ustalenia faktycznego przebiegu incydentu pod Wielkim Wiosłem oraz domaga się ukarania winnych zbrojnego napadu na pełniącego służbę strażnika polskiego Bielek.

Policja pruska zamordowała polskiego robotnika.

Białystok. Dnia 13 bm. obywatel polski Andrzej Walendykiewicz, mieszkaniec wsi Ragazyny, w powiecie Suwalskim, przekroczył nielegalnie granicę w miejscowości Rakowice, udając się do Prus Wschodnich w poszukiwaniu pracy. Tegoż jeszcze dnia dotarł on do wsi Sertezgen, gdzie rozpytywał się o zajęcie. Po przenocowaniu się, następnego dnia rozpoczął w dalszym ciągu poszukiwania.

W chwili gdy zbliżał się do jednej z osad gospodarskich spotkał go ubrany po cywilnemu urzędnik policji, Razonek, który zapytał go o imię i nazwisko. Wówczas Razonek strzelił z rewolweru z odległości 3-4 kroków. Ciężko rannego umieszcili Razonek w najbliższym domu, nie troszcząc się dalej o los swej ofiary. Wskutek odniesionych ran Walendykiewicz zmarł po kilku godzinach w szpitalu w Sertezgen. Zwłoki jego zostały wydane przez władze niemieckie rodzicom zamordowanego na punkcie granicznym Rakowice, dokąd przewieziono je ze szpitala w skrzyni, przeznaczonej do wywozu śmieci. Zarówno zabójstwo, jak i przewiezienie zwłok w skrzyni wywołało wielkie oburzenie wśród ludności niemieckiej, zamieszkującej na pograniczu.

Znowu morderstwo na granicy pruskiej. Zwłoki zamordowanego strażnika polskiego przewieziono na pruską stronę.

Warszawa, 20. 6. Mamy do czynienia z nowym morderstwem pruskim na naszym pograniczu, które zaszło w czwartek w południe koło Grajewo. Komunikat niemiecki mówi, że około godz. 14 pod Prostkami na punkcie granicznym na linii Grajewo — Elk został zastrzelony funkcjonariusz polskiej straży granicznej, który rzekomo miał przekroczyć granicę i nie usłuchał wołania Niemców, wzywających go do zatrzymania się i podniesienia w górę rąk.

Zamordowany liczył 25 lat. Pełnił on służbę na placówce Koczówko, oddalonej od Grajewa o 12 km. Został zastrzelony około południa o godz. 12 wśród zagadkowych okoliczności na granicy, naprzeciwko wsi Długosze w Prusach Wschodnich. Zwłoki jego prawdopodobnie przeciągnięto na stronę niemiecką. Jest rzeczą bardzo znamioną, że Niemcy sprzątnęli zwłoki bardzo prędko z miejsca zgonu i zawieźli je do Prostek, a dopiero potem zawiadomili władze polskie o całym wypadku. Zawiadomienie przyszło dopiero o zmroku, tak, że nie można było zaraz przeprowadzić badania śladów. Wskutek tego dopiero w piątek miała przystąpić do badania komisja

mieszana, do której ze strony polskiej wchodzi starosta Stefanus, inspektor straży granicznej Jaruzelski oraz prokurator i lekarz.

Burzliwe posiedzenie Sejmu gdańskiego.

Bójka pomiędzy posłami komunistycznymi.

Środowe posiedzenie sejmiku gdańskiego miało przebieg bardzo burzliwy. Na samym wstępie wywołał posłowie komunistyczni ożywioną dyskusję na tle wystąpienia z partii komunistycznej posła Opitza, którego zaatakował w ostry sposób poseł kom. Raschke. Poseł Opitz nie pozostał winien odpowiedzi, złożonej we formie deklaracji, zwróconej przeciwko taktyce partii komunistycznej.

Deklarację przyjął komuniści z wielkim niezadowolaniem. Gdy Opitz zszedł z mównicy, rzucił się na niego poseł komunistyczny Kreft i obrzucił go stekiem wyzwisk, obłą go dotkliwie. Reszta posłów komunistycznych nie szczędziła również wyzwisk, tak, że powstało ogólne zamieszanie, wobec czego urzędujący wicemarszałek zawiesił posiedzenie. Po wznowieniu posiedzenia wykluczył posła Krefta z posiedzenia.

Następnie omawiano szereg projektów ustaw podatkowych. Podczas dyskusji przedstawiciele opozycji posłowie Böcker (nacionalista), dr. Unger (liberał narodowy), dr. Blavier i poseł komunistyczny Plenkowski wypowiedzieli się ostro przeciwko projektom podatkowym.

W końcu uchwalono większością głosów w drugim czytaniu projekt ustaw podatkowych, poczem zamknięto posiedzenie. Następne posiedzenie sejmiku odbędzie się dzisiaj.

Odniesienie Pomorza.

Nowy York. W gmachu konsulatu generalnego R. P. odbyła się uroczystość wręczenia odznak Polonii Restituta p. Emilowi Malinowskiemu, prezesowi Unii Polskiej i prezesowi Banku Miners Trust Company w Nanticoke w stanie Pensylwania. P. Malinowski, rodem z Pomorza, przybył do Ameryki w młodym wieku, jako biedny emigrant. Początkowo pracował w kopalni. Oszczędnością i pracą dorobił się znacznego majątku, tak, że dzisiaj jest jednym z bogatszych obywateli polskich w Ameryce.

Kredyty siewne.

Warszawa. Do dnia 31 maja r.b. Bank Gosp. Kraj. przyznał 7,800,000 zł. na kredyt siewny, Bank Rolny przez oddziały własne 10,900,000 zł., za pośrednictwem zaś Centralnej Kasy Spółek Rolniczych 4,000,000 zł. kredytu siewnego dla drobnego rolnictwa. Razem oba banki przyznały kredytu siewnego w roku bieżącym na sumę 22,700,000 zł.

Tylko do 25-go

przyjmują listowi przedpłatę „DRWĘCY“ na III kwartał lub na miesiąc lipiec.

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 23 czerwca 1930 r.

Kalendarzyk. 23 czerwca, Poniedziałek, Agrypnia p. m. 24 czerwca, Wtorek, Nar. św. Jana Chr.

Wschód słońca g. 3 — 40 m. Zachód słońca g. 20 — 24 m. Wschód księżyca g. 1 — 31 m. Zachód księżyca g. 18 — 33 m.

W sprawie kontroli masła eksportowego w Gdyni.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu podaje do wiadomości, że poczynając od dnia 27 czerwca r.b. okręty Towarzystwa Okrętowego Polsko-Brytyjskiego zawiązać będą raz w tygodniu do portu gdynińskiego, odbywając 2 regularne rejsy do Londynu i Hallu.

W ten sposób ładunki masła, zabierane przez okręty tego Towarzystwa dotychczas w Gdańsku, będą mogły być, poczynając od dnia 27. VI. r.b. w każdy piątek w tygodniu do godz. 16. tej, przyjmowane w Gdyni.

Izba Przemysłowo-Handlowa dla ułatwienia odprawy celnej w Gdyni i wysyłki masła do Anglii, uruchamia z 23 bm. Zakład Badania Masła Eksportowego w Gdyni. Zakład ten pomieszczony będzie w rządowym hangarze Nr. 3, gdzie masło będzie wyładowywane z wagonu i następnie bezpośrednio przeładowywane na okręt, zatrzymujący się przy tym magazynie.

Dla ułatwienia eksportu Izba Przemysłowo-Handlowa uzyskała od Towarzystwa Okrętowego Polsko-Brytyjskiego zezwolenie na składowanie masła w chłodni, znajdującej się w piwnicach rzeczonożnego hangaru; w ten sposób masło będzie mogło nadechodzić partiami do Gdyni w ciągu całego tygodnia i być przechowywane w tej chłodni aż do załadunku go na okręt.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu zwraca uwagę P. T. Eksporterów, że nowootwarty Zakład Badania Masła Eksportowego nietylko przeprowadzać będzie analizy, lecz także czuwać będzie nad sprawnością odprawy celnej i przeładunku. Opłaty przeładunkowe, składowe i t. p., będą bardzo przystępne.

Wskutek powyższego Izba Przemysłowo-Handlowa znosi z dniem 22 bm. punkt probobiorczy masła w Tczewie. Równocześnie nadmieniamy, że poczyniliśmy odpowiednie starania u władz kolejowych, aby transporty masła, nadawane do Gdyni, korzystały z możliwie jak najszybszego przebiegu na odcinku Tczew—Gdynia.

Obowiązująca taryfa kolejowa, wyjątkowa dla eksportu masła przez porty morskie, jest identyczną dla Gdańska jak i Gdyni. Firmy spedycyjne, które posługiwano się w Gdańsku, posiadają swoje oddziały także w Gdyni.

Tryb postępowania przy zgłaszaniu masła do badania pozostaje bez zmiany.

W liście przewozowym przy nadawaniu masła pod adresem firmy specjalnej w Gdyni należy zaznaczyć: „Masło dostarczyć do zbadania do Zakładu Badania Masła Eksportowego Izby Przemysłowo-Handlowej w Grudziądzu, w Gdyni (Rządowy hangar Nr. 3)“.

Z miasta i powiatu.

Strasza splekota.

Nowe miasto. Długotrwała susza, połączona z upałem, poczyniła już dawać dotkliwie we znaki naszym ogrodom i polom, na których warzywa, okopowizna i zboże poczynają wędnieć i schnąć. Z piątku na sobotę, jak nam donoszą, we wielu miejscowościach okolicznych, jak w pow. brodnickim, toruńskim, grudziądzkim, spadł obfity deszcz, podczas gdy nas ominął, chociaż tak bardzo przez wszystkich jest pożądany.

25-letni jubileusz małżeński.

Nowe miasto. Pan Anastazy Suwłowski, mistrz krawiecki i długoletni członek miejscowej Ochoty. Straży Pożarnej, obchodził w sobotę, dn. 21 bm. wraz ze swą małżonką srebrne gwody małżeńskie. Jubilatowi zasiała redakcja tą drogą staropolskie „Szczęść Boże“, życząc im, aby w zdrowiu i pomyślności doczekali się złotych godów.

Wściekłość na psa.

Nowe miasto. Pan Starosta ogłasza z powodu dalszego wypadku stwierdzenia wściekłości u psa zarządzenie z dnia 14. lutego 1930 r. Orędownik Powiatowy Nr. 10, poz. 71 w sprawie zarządzenia weterynaryjnego — policyjnego, dotyczącego wściekłości i wzywa interesowanych do ścisłego przestrzegania pod rygorem skutków, zagrożonych w powyższym zarządzeniu.

M. T. PORKINS.

18

CZARNE WIDMO.

POWIEŚĆ.

Przekład z angielskiego.

(Ciąg dalszy.)

— Ja także — mówiła inna w tym samym tonie. Nie warto było fatygować się tak daleko, powinieli nam stary skąpiec wynagrodzić.

— Nie wie pani, co ją czeka, rzekła półgłosem po klasztornej ubrana panna, zbliżając się do Lindy. Nietylko, że dzień cały trzeba tam pracować, jak koń w pługu, ale nocą przeszkadzają duchy w Carrisbrooke. Mówią naokoło, że w zamczysku pokutuje straszliwie, na pani miejscu namyśliłabym się jeszcze dobrze, zanim się zdecydowałabym ostatecznie.

Linda wpakowała swój lekki zapas garderoby, pożegnała pocziwając panią Smiles i udała się w podróż z zmieszaniem uczuć trwogi i radości. Z jednej strony było dla niej prawdziwym dobro-

dziejstwem czuć się wyratowaną nagle z zagrażającej jej nędzy świetną stosunkowo pozycją, z drugiej strony jednakże nie mogła się oprzeć pewnej obawie, gdyż pomyślała, że żyć będzie odosobniona niejako od świata, w mocy tego dziwnego i szorstkiego starca. Złe przepowiednie współubiegających się o to miejsce nie wywarły na niej żadnego zresztą wpływu, widziała w nich, praktycznym obdarzona zmysłem, gawędę i zawiść z powodu poniesionej porażki.

Młoda dziewczyna była zdumiona, ujrzawszy Carrisbrooke. Był to raczej wspaniały zamek z czasów feudalizmu, niż dwór szlachecka wiejskiego. Wychyliła się oknem najętego powoziku, gdy tenże zawrócił do parku przez szeroką, dwoma kamiennymi wleżycami strzeżoną bramę i kwadrans może jechał pięknie utrzymanym angielskim ogrodem, zanim się zatrzymał przed wspaniałą budowlą, składającą się z korpusu głównego o niezliczonych oknach i z dwóch bocznych pawilonów. Ciemny i szary kolor nadawał zamczysku cechę starożytności. Żywej duszy nie było widać naokoło.

Linda wstąpiła na kamienne schody, z kilku-nastu stopni się składające i pociągnęła za dzwonek, którego dźwięk odezwał się z przeraźliwą doniosło-

ścią wśród ogólnej ciszy. Cierpliwie czekając, rzuciła okiem na obraz, roztaczający się przed zamkiem.

Był to początek wiosny. Jasna zieleń młodych liści krzewów odbijała się efektownie od ciemnych świerków i jodeł, misternie ugrupowanych. Zachodzące słońce oblewało cały park różowym, światłem.

Linda rozkoszowała się tym widokiem, oko jej zmęczone pyłem i dymem Londynu, mile wypoczywało, pojąc się świeżą zielenią; czuła jednakże dziwny brak wszelkiego ruchu i głosu, zupełną ciszę, która z żywego obrazu natury prawie martwy, jak malowany robiła wizerunek.

Trwało jeszcze dość długo, zanim siłowności służący otworzył jej ciężkie drzwi dębowe i wprowadził ją do obszernej sklepionej sieni, bogato ozdobionej starą bronią i trofeami myśliwskimi. Posadzka wykładana była czarnymi i jaśniejszymi taflami dębowymi, takież meble o wspaniałych i kunsztownych rzeźbach stały przy ścianach.

Pani jest zapewne lektorką i sekretarką pana Holtropa.

— Owszem, odrzekła Linda, dowiadując się teraz o nowym przydany jej urządzie. (C. d. n.)

Nominacja poborcy podatkowego.

Krzemieniewo. Jako poborca podatkowy na gminę Krzemieniewo zatwierdzony został p. Bolesław Smiechowski z Krzemieniewa.

Z procesji Bożego Ciała.

Samplawa. Już w środę wieczorem krzątano się po wsi przy majeniu ulicy zielenią i przy oczyszczaniu drogi, po której miał nazajutrz przejść Pan Jezus w Najświętszej Eucharystji. W dzień Bożego Ciała po skończonej sumie uformowała się procesja w następującym porządku: Na samym przedzie szedł krzyż i chorągwie, dalej dzieci szkół powszechnych z Samplawy, Targowiska i Zajączkowa, szkoła żeńska gospodarstwa domowego, obrazy bractw, proporce, sztandary miejscowych towarzystw oraz dzieci, a piąte kwiatki. Za dziećmi, a piąte kwiatki, postępował pod baldachimem celebrans, niosący Przenajświętszy Sakrament. Za baldachimem kroczyło miejscowe kółko śpiewacze oraz Straż Pożarna, utrzymująca porządek i wstrzymująca wiernych przed zbyt bliskim. Na końcu szła liczna rzesza wiernych. Przy bicu dzwonów i śpiewie „Twoja cześć, chwala” wyruszyła procesja przez wieś do pierwszego ołtarza, który znajdował się na końcu wsi przed domem p. A. Szczepańskiego. Drugi ołtarz był urządzony przed domem p. A. Nadolskiego, trzeci przed „Domem Katolickim”, a czwarty przed figurą Matki Boskiej, naprzeciw plebanji. Przeszedł Pan Jezus w Przenajświętszym Sakramencie przez naszą wieś, błogosławiąc nasze domy, pola, łąki, szumiące zbożem oraz nasz wszystkich dobytek, a tłumy wiernych w modlitewnym skupieniu korale chyliły głowy do stóp Jego, oddając Mu cześć i chwałę. Patrząc na niewinne dzieci, a piąte kwiatki pod stopy Pana Jezusa, na bractwa i towarzystwa, oddając cześć Chrystusowi — Królowi, na ten rozmodlony tłum wiernych i na rozdrgane dzwony, niosące w dal Jego chwałę, mimowoli pod natłokiem myśli rozważałem słowa pieśni. „On naszym Królem, On nasz Pan”. Mój dym się w oktawę Bożego Ciała, by w naszych sercach, rodzinach, urzędach, a nadewszystko w naszym polskim narodzie, rozartym walkami politycznymi, zapanował Chrystus Król, by zgoda i jedność zapanowała w naszej skotanej Ojczyźnie. Udział wiernych w procesji był bardzo liczny. Kościół i ulica były przystrojone zielenią młodych drzewek, a w oknach domów jarzyły się świece przed obrazami. Ołtarze były dekorowane bardzo pięknie. Słońce, bijące na ziemię żarem, zaśpiewało od czasu do czasu kłębiące się chmurki.

Wycieczka szkoły powszechnej.

Samplawa. Dnia 18 bm. urządziła tułająca szkoła powszechna wycieczkę do Zajączkowa. Rano o godz. 7 wyruszyli dzieci wszystkich trzech klas pod kierownictwem nauczyciela w drogę przez Rakowice, przyciem trzecia klasa jechała wozem, którego bezinteresownie użył p. Dąbrowski z Ludwichowa, druga i pierwsza klasa szła tam i z powrotem pieszo. Po przybyciu do szkoły w Zajączkowie i odpoczynku tam, udano się do rzeki Welu. Około godz. 8 nastąpił powrót do Samplawy. W przyszłości przy urządzaniu podobnych wycieczek powinno nauczycielstwo porozumieć się z dozorem szkolnym co do furmanek, gdyż udawanie się na tak daleką wycieczkę pieszo przy takim żarze jest dla dzieci męczące. Taka wycieczka nie może być dla dzieci pożyteczna.

Znowu cztery pożary.

Wonna. Dn. 18. bm. około godz. 19 na skutek pożaru spłonął u rolnika Józefa Fosza dom mieszkalny, większa część rzeczy domowych oraz rzeczy deputatnika Jastrzębskiego. Wartość spalonego mienia F. wynosiła około 10 tys. zł., co w połowie pokryje ubezpieczenie, zaś J. ponosił szkodę na 3000 zł., na którą to sumę był ubezpieczony. Pożar powstał w komnie, w którym zapalili się sadze lub belki.

Lorki. Następnego dnia po południu wybuchł pożar w kuźni kowala p. T. Zawackiego w Lorkach. Spaliła się kuźnia i uszkodzone zostały wszelkie narzędzia kowalskie, ogólnej wartości około 860 zł. Poszkodowany nie był ubezpieczony. Przyczyna pożaru dotąd nieznana.

Radomno. W dniu 19 bm. po poł. w lesie, należącym do p. Tomorowicza ze Study, powstał pożar. Sprawcami podpalenia są 21-letni Fr. Bl. i 14-letni Br. L., obaj z Jamielnika, którzy byli na jagodach i palili papierosy.

Nawra. Dnia 20. bm. o godz. 21 wybuchł ogień u rolnika Zdrojewskiego w Nawrze, wskutek czego spaliło się całe zabudowanie, tj. dom mieszkalny, chlewy, stodoła, sprzęty domowe, maszyny rolnicze, uprząż itd. Szkoda oblicza się na około 15 tys. zł. Przyczyną pożaru była przypuszczalnie iskra z komina. Poszkodowany ubezpieczony był dość wysoko.

Zamknięcie drogi publicznej Wardegowo — Ostrowite.

Ostrowite. Z powodu przebudowy drogi publicznej Wardegowo — Ostrowite zamyka się na tej drodze wszelki ruch kołowy z dniem 15 go czerwca rb. aż do odwołania. Wszelki ruch kołowy należy kierować oddaj drogami bitemi Łąkorz — Lipinki — Sedzice — Mierzyn — Rywałdzik — Ostrowite, względnie oddanymi drogami polnymi.

Z Pomorza

Egzamin dojrzałości.

Brodnica. W dniach 16, 17, 18 i 20 bm. odbył się w miejscowym gimnazjum, pod przewodnictwem p. dyrektora Malickiego, egzamin, który na 40 kandydatów z pomyślnym wynikiem zdało 32, a mianowicie: 1. Angryk, 2. Bał, 3. Chyłowski, 4. Czajkowski, 5. Czarkowski, 6. Dąbrowski, 7. Dulczewski, 8. Duszak, 9. Gajdziewski, 10. Grotkowski, 11. Janowski, 12. Jeliński, 13. Klejdowski, 14. Kwiatkowski, 15. Kulkowski, 16. Leski, 17. Litewski, 18. Łatkowski, 19. Łęgowski, 20. Malanowski, 21. Malicki, 22. Manikowski, 23. Napieraki, 24. Rotzoll, 25. Rapiński, 26. Sargalski, 27. Sommer, 28. Szudziński, 29. Szulc, 30. Wierchowski, 31. Wojnowski, 32. Zemke.

Uwagi red. Tłusty druk oznacza b. uczniów gimnazjum nowomiejskiego.

Prócz tego zdał z dawniejszych uczniów gimnazjum nowomiejskiego 2 uczniowie gimn. w Chełmnie: 1. Miłoszewski, 2. Rosiak.

Przytrzymanie przemysłników.

Lidzbark. W nocy z soboty na niedzielę przychycili urzędnicy Straży Granicznej II-ej linii w Lidzbarku w Gutowie pewnego żyda z Żurmina, wiozącego na swej furmance około 125 kg. jedwabiu, co do którego pochodzenia nie mógł dać należytych wyjaśnień. Dochodzenia ustaliły ponad wszelką wątpliwość, że jedwab ten został przemycony z Niemiec i następnie miał być wysłany do Warszawy. Władze jednak ten skonfiskowały. Przemysłników nie minie zastrzeżona kara.

Pożar.

Jeleni. W piątek, dnia 20 bm., wybuchł w południe w domu mieszkalnym, należącym do gospodarza p. Cechowskiego w Jeleniu, pożar. W mgiełce oka stał cały dom, pokryty słomianym dachem, w płomieniach i szybko przetrzebił się ogień na szope i stodołę, które również padły pastwą płomienia. Tylko szczęśliwemu zbliżeniu okoliczności zawdzięczać można, że p. C. nie poniósł żadnej szkody w żywym inwentarzu, który właśnie wyprowadzono w pole. Pożar powstał prawdopodobnie od isker podczas pieczenia chleba. Szkoda, wyrządzona przez ogień, jest bardzo znaczna i tylko w drobnej części pokryta przez ubezpieczenie.

Prośba do Panów Ziemi i Kółek Rolniczych.

Zarząd koła Z. O. K. Z. w Nowemmieście zwraca się z uprzejmą prośbą o przesłanie do składowi łaskawie zaofiarowanych środków żywnościowych i jaj dla kolonii letniej dzieci z Niemiec. Czas nagli. Dzieci przybywają już 2 lipca.

Na kolonję zaofiarowali łaskawie:

P. Lambert z Jakóbkowa: 15 litrów mleka dziennie, państwo Dąbasy z Babalic i Sędzic: 1 tucznika, wagi 95 kg. Serdeczne „Bóg zapłać” składa za Zarząd Z.O. K. Z. Maternicki, prezes.

Komunikat Pom. Izby Roln.

Z powodu panującej przyszczy w powiecie działadzkim zawiadamia się ogół rolników pow. działadzkiego, że wyznaczone pokazy hodowlane bydła

a) w Koszelewkach, w dniu 8 lipca rb. oraz b) w Burkacie, w dniu 9 lipca rb., nie odbędą się. W razie ustąpienia przyszczy pokazy odnośnie odbędą się w jesieni rb.

Prezesów Kółek Rolniczych oraz hodowców uprasza się o łaskawe poinformowanie o powyższem poszczególnych rolników. Pomośka Izba Rolnicza.

Wielki pożar lasu.

Golub. Dn. 18 bm. wybuchł w lasach nadleśnictwa „Drwęca” olbrzymi pożar, rozszerzając się z wielką szybkością, objął całkowicie 50 morgów lasu, przeważnie 10—15-letnich drzew, które spłonęły doszczętnie. Przyczyną pożaru nie stwierdzono. Istnieje przypuszczenie, że ogień został wzniecony przez nieostrożność lub podpalenie.

Uroczystość Bożego Ciała. — Przyjazd J. E. ks. biskupa Okoniewskiego.

Toruń. Uroczystość Bożego Ciała była w Toruniu wielką manifestacją uczuć religijnych miejscowego społeczeństwa chrześcijańskiego. Na uroczystość tę przybył z Pelplina J. E. ks. biskup chełmiński dr. Stanisław Okoniewski, którego wprowadzenie do kościoła św. Jana nastąpiło o godz. 8.30, skąd po chwili wyruszyła procesja. Na czele procesji kroczyli bractwa kościelne i organizacje społeczne z chorągwiami i sztandarami oraz wojskowi i kompania honorowa 68 p. p. Monstrancję niośł pod baldachimem ks. biskup Okoniewski w asystencji p. woj. Lamota po prawej stronie i dey O. K. VIII. gen. Pałowskiego po lewej. Za baldachimem postępowały wieloletnie rzesze publiczności. Procesja przechodziła bogato udekorowanymi flagami o barwach narodowych, zielenią i kwieciem ulicami Żeglarską, Rynek Staromiejski, Panny Marii, Piekary i Chełmińską, zatrzymując się kolejno przed wzniesionymi ołtarzami, gdzie odprawione były modły. Po uroczystej procesji odbył się obiad, wydany na cześć ks. biskupa Okoniewskiego, w którym wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych z p. woj. Lamotem i wojskowych z gen. Pałowskim oraz przedstawiciele duchowieństwa. Następnie ks. biskup Okoniewski odjechał do Pelplina.

Żołnierz zastrzelił swego kolegę niechcąc.

Toruń. W nocy z 21 na 22 w czasie wykonywania warty na posterunku w magazynach wojskowych szeregowiec Leon Chrapowski zastrzelił szeregowca Feliksa Adamczyka. Feliks Adamczyk pełnił służbę pod gołym niebem. Ponieważ padał ulewny deszcz skierował szeregowiec Adamczyk swe kroki ku budce wartowniczej. Gdy na trzykrotne wezwanie Chrapowskiego „skój” nie zatrzymał się, a Chrapowski w ciemności nie mógł rozpoznać, kim on jest, dał dwa strzały i położył Adamczyka trupem na miejscu.

Leśniczy w obronie własnej zabił 2 kłusowników.

Brzoza. Otagdaj na terenie lasów państwowych Brzoza w pow. świeckim leśniczy z leśniczówki Ryska nadleśnictwa Starołata zastrzelił 2 kłusowników, 25-letniego Anaszeza Staszewskiego i 25-letniego Leona Manikowskiego z Jędrzejewa.

Kłusownicy, uzbrojeni w myśliwską broń palną, zamierzali do leśniczego strzelić, wobec czego będący na służbie leśniczy w obronie własnej użył broni, kładąc obu kłusowników trupami na miejscu.

Na miejsce wypadku wyjechała specjalna komisja sądowo-lekarska.

Śmierć kobiety w płomieniach.

Starogard. Dnia 16 bm. wydarzył się w Czarnej Wodzie, pow. starogardzkiego straszny wypadek, którego ofiarą padła żona urzędnika kolejowego Czaplewskiego, Marianna. Wspomniana po połogu jeszcze chora, zajęta była gotowaniem obiadu, gdy nagle odzień jej zajęły płomienie. Będąc za słabą, by się ratować, wołała o pomoc. Dopiero mąż, który spał w przyległym pokoju, przybiegł z pomocą, lecz zastał ją już bez przytomności na podłodze prawie zwęgloną. Przywołany lekarz z Czerska zarządził przewiezienie jej do szpitala, gdzie po kilku godzinach zmarła, nie odzyskawszy przytomności.

Obfitość żmij.

Gdynia. Donoszą, że tegoroczna lekka zima i wielka ilość opadów atmosferycznych spowodowała na północnym odcinku Pomorza pojawienie się wielkiej ilości jadowitych żmij. Szczególnie niebezpieczne są torfowiska. Częstość spotkań już w tym roku żmije niewidzianej dotychczas długości, których ukąszenia są często śmiertelne.

Otwarcie przystani w Jastarni.

Gdynia. Dnia 28. bm. nastąpi uroczyste otwarcie przystani pasażerskiej w Jastarni. Z inicjatywy Żegluga Polskiej wybudowano w Jastarni pawilon letni i przystań pasażerską, która stanowić będzie wielkie udogodnienie w ruchu przybrzeżnym statków pasażerskich.

Olbrzymi pożar.

Łódź. Z piątku na sobotę w miejscowości Spichnierz pow. turecki, wybuchł pożar, który w pół godziny później objął cały wieś. Pożar strawił 70 budynków 20 gospodarzy. Straty są bardzo wielkie.

Z dalszych stron Polski.

Pożar 400 wagonów drzewa na Górnym Śląsku.

Katowice. W Pawonkowie, pow. lubliński wybuchł pożar w składach drzewa, należących do Zjedn. Towarzystw Drzewnych. Spaliło się około 50.000 mtr. sześcienn. drzewa budowlanego i in., tj. ogółem 400 wagonów, wartości około 4 milionów zł. Skutkiem pożaru zagrożony był również dworzec kolejowy w Pawonkowie. W czasie akcji ratunkowej dwu żołnierzy odniosło obrażenia ciała. Przyczyną pożaru narazie nieustalono.

Uroczystość Bożego Ciała w Warszawie.

Warszawa. W dniu uroczystości Bożego Ciała masę św. w metropolitalno-archikatedralnym św. Jana celebrował J. E. ks. kardynał Kakowski w asyście licznej kleru. Na nabożeństwie obecni byli J. E. nuncjusz apostolski arcybiskup Marmaggi, marszałek Senatu Szymański, prezes Rady Ministrów Walery Sławek, p. minister Janta-Poleczyński, wiceminister spraw wojsk. generał Konarzowski oraz generał Wróblewski.

Po mszy św. o godz. 11.30 z katedry wysłała procesja. Szpaler honorowy tworzyła kompania 30 pp. Procesję celebrował J. E. nuncjusz apostolski mgr. Marmaggi, prowadzony pod baldachimem przez prezesa Rady ministrów Walerego Sławka i posła Czetwertyńskiego. W procesji wzięli udział pp. ministrowie Janta-Poleczyński i Kwiatkowski, wiceminister spraw wojsk. generał Konarzowski, J. E. ks. kardynał Kakowski, biskupi Gall i Słagowski i księża, marszałek Szymański, dowódca O. K. generał Wróblewski, posłowie i senatorowie, generałowie, bractwa kościelne, organizacje społeczne, P. W. oraz tłumy wiernych.

Wojsko reprezentowało w procesji batalion 30 pp. ze sztabem i orkiestrą.

Sprawca podpalenia archiwum państwowego w Warszawie ujęty.

Warszawa. Przed niedawnym czasem donosiliśmy o porażce w archiwum aktów dawnych przy ul. Jezulickiej nr. 1. Na miejscu pożaru znaleziono bankę z benzyną.

W wyniku przeprowadzonego przez policję śledztwa ujęty został sprawca podpalenia Czesław Zmijewski, lat 29. Zmijewski przyznał się do zbrodni i wskazał nawet miejsce, gdzie kupił benzynę. Powodu jednak podpalenia nie chce wyjawiać. Zmijewskiego osadzono w więzieniu.

Nadestane.

(Za ten dział Redakcja nie odpowiada.)

Zwracam się z prośbą o umieszczenie niniejszej notatki w „Drwęcy” jako dowód, jak urzędnicy straży granicznej dla białej przyczyny aresztują i następnie przeprowadzają rewizję. Trudnie się naprawia parasoli i nie posiadam żadnych parasoli na sprzedaż. Zostałem zaareztowany dlatego tylko, że nie posiadam zezwolenia na przebywanie w pasie granicznym, tj. 30 km. Nie dość na tem, zabrano mi wszelką korespondencję i kazano iść do Krzemieniewa. Nie zastano tam żadnego funkcjonariusza PP. i musiałem odbyć marsz w dzień upalny dalej do Nowogomienia na P. P. P. Przez całą prawie drogę miałem jako asystę dwóch urzędników straży granicznej. W Nowemmieście oświadczone na P. P. P., że nie są znane takie przyczyny i zostałem zwolniony. Pociąg dopiero ta cała komedia! Chcesz pracować, nie masz pracy, pracujesz i pragniesz sobie dać radę i zapewnić sobie bytowanie, wazdzie są robione trudności. Miejsce aresztowania nastąpiło w Mroczynie.

Jan Fryśny (parasolnik), Toruń Mokre, ul. Bazyńskich 2.

Od redakcji: Nie możemy powyższemu głosowi odmówić miejsca na łamach naszej gazety. Chcielibyśmy się przyczynić do wyjaśnienia, po czyjej stronie zachodził win. Może to tylko zbyt daleko posunięta ostrożność i gorliwość ze strony odnoszących urzędników, tłumacząca się może ostatnimi zającami na granicy polsko-niemieckiej!

Pieniądzy za oceanem w bród!

Nowa fala potaniaenia dyskonta.

Dyskont w Nowym Jorku 2 i pół proc.

Nowojorski Federal Reserve Bank obniżył dzisiaj swą stopę dyskontową z 3 na 2 i pół procent. Aczkolwiek niższa dyskontowa nastąpiła po zamknięciu giełdy wiadomość o niej w połączeniu z silną akcją interwencyjną banków zmieniły gruntownie tendencję.

Zwyczaj niektórych papierów dochodzi do 5 dolarów, akcje Allied Chemical zyskały 10 dolarów.

Poprzednia niższa z 3 1/2 na 3 proc. nastąpiła w dniu 2 maja rb.

I Bank Rzeszy obniża dyskont.

Berlin. Bank Rzeszy obniżył z dniem 21 czerwca stopę dyskontową z 4 1/2 na 4 proc. oraz stopę lombardową z 5 1/2 na 5 procent.

Pożyczka dla Austrii. — A czemu jej Polska nie otrzymuje?

Wiedeń. „Reichspost” donosi, że Bank Morgana wystosował do rządu austriackiego depeszę, w której prosi o wysłanie przedstawicieli do Londynu celem omówienia technicznych i finansowych szczegółów pożyczki. W myśl tego wezwania wyjechali do Londynu austriacki minister skarbu Jach i prezes „Banku Narodowego” Reich. Pożyczka austriacka ma być emitowana w dniach 3 i 4 lipca rb., a więc bezpośrednio po pożyczce reparacyjnej i przed pożyczką węglarską. Dziennik zwraca uwagę na fakt, że zaproszenie ze strony Banku Morgana nastąpiło natychmiast po parlamentarnym załatwieniu ustawy o rozbrojeniu i przypomina, że kanclerz Schober wskazywał już kilkakrotnie na związek między pożyczką i ustawą o rozbrojeniu.

Rada Miejska stolicy domaga się nowych wyborów.

Na środowym posiedzeniu Rady Miejskiej w Warszawie r. poseł Staniszkis zgłosił w imieniu Nar. Kl. Gosp. następujący wniosek nagły:

„Wobec upływu w dniu 23 czerwca r. b. trzech-letniej kadencji Rady Miejskiej m. st. Warszawy i niezarządzenia dotychczas wyborów, Rada Miejska wzywa Magistrat m. st. Warszawy, aby niezwłocznie zwrócił się do władzy nadzorczej o wydanie zarządzeń w sprawie wyborów do nowej Rady Miejskiej”.

Wniosek ten pomimo protestów sanacji został uchwalony. Sanacja nie chce dopuścić do rozwiązania Rady Miejskiej w Warszawie, jak to przewidują ustawy, boi się bowiem wyniku wyborów. Sanatorzy zdają sobie sprawę, iż społeczeństwo odwróci się od nich zupełnie.

Ostatnio wiadomości.

Zamknięcie sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Warszawa, 21. 6. O godz. 13.45 porucznik ze służby w prezydium Rady ministrów doręczył sekretarzowi marszałka Sejmu, p. Józefowi Dwernickiemu, pismo następujące:

„Prezes Rady ministrów.
nr. 10906.

Warszawa, 21. 6.

Do p. marszałka Sejmu Rzplitej w miejscu.
Mam zaszczyt przesłać p. marszałkowi zarządzenie p. Prezydenta Rzplitej z dnia 20-go czerwca r. w sprawie zamknięcia sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Prezes Rady ministrów Sławek.
Załączone zarządzenie opiewa:
„Prezydent Rzplitej.

Zarządzenie Prezydenta Rzplitej
w sprawie zamknięcia sesji nadzwyczajnej Sejmu.
Na podstawie art. 2-go konstytucji zamykam z dniem 20 czerwca 1930 r. sesję nadzwyczajną Sejmu.

Wilno, 20. 6. 1930 r.
L. S. Prezydent Rzplitej Ignacy Mościcki.
Prezes Rady ministrów W. Sławek“.

Zjazd z całej Polski delegatów Zw. Polskich Inwalidów Wojennych.

Warszawa. Dziś odbył się tu zjazd delegatów Związku Inwalidów Wojennych z całej Polski. Stawiło się około 1000 delegatów. O godz. 12 odprawił ks. biskup Gall uroczystą Mszę św., na której m. in. przybył: minister spraw zagr. Sławoj-Składkowski, wiceminister spraw wojsk. gen. Konarszewski, ministrowie Matuszewska, Świtalska, gen. Wróblewski, Górecki itd. Delegaci przybyli ze 110 sztandarów. Po Mszy św. biskup Gall poświęcił pierwszy sztandar związku Inwalidów Wojennych. Potem nastąpiło wbijanie gwoździ w drzewce sztandarowe. Jako pierwszy wbił gwoździ w imieniu P. Prezydenta Rzplitej p. premier Sławek, następnie w imieniu marsz. Piłsudskiego gen. Konarszewski. O godz. 14 nastąpiło uroczyste otwarcie uroczystości, na którym poseł Tarboszko powitał obecnych dygnitarzy państwowych i gości. Wieczorem odbyło się dla gości i delegatów w gmachu Opery uroczyste przedstawienie.

Uroczystość poświęcenia sztandaru polskiego w 3 wioskach W. Miasta.

Gdańsk. W trzech wioskach W. M. Gdańska, a mianowicie w Etganowie, Trąbkach i Postolowie odbyła się uroczystość poświęcenia pierwszego sztandaru polskiego tow. ludowego „Jedność”. — Uroczystość tę zaszczyli swą obecnością polski komisarz gen. min. Strassburger.

Znów nowa prowokacja niemiecka.

Chojnice, 21. 6. W czwartek na terenie Polski pod Charyzkowem niedaleko Chojnic przytrzymała polska straż graniczna trzech Niemców, mianowicie 26-letniego Alfonsa Schäffera, 21-letniego Pawła Jansa i 21-letniego Waltera Fehke. Pochodzą oni wszyscy z Calchowa, po stronie niemieckiej. Oświadczyli, że przekroczyli granicę w tym celu, aby się dać aresztować, ponieważ nie uznają polsko-niemieckiej granicy i uważają ją za niesprawiedliwą i bezprawną.

Echa zbrodni niemieckiej pod Grajewem.

Warszawa. Badanie przebiegu zajścia granicznego, wskutek którego został zabity funkcjonariusz polskiej straży granicznej Wincenty Kachel, a ze strony niemieckiej pod przewodnictwem landrata z Elku, nie doprowadziły do ustalenia szeregu ważnych okoliczności. Lokalne władze niemieckie nie uwzględniły wniosku strony polskiej, co do wspólnych oględzin wszystkich dowodów rzeczowych, jak np. ubrania zabitego, użytej broni, fotografii sporządzonej z miejsca zajścia itd. Ponadto stan faktyczny, ustalony na podstawie dotychczasowych dochodzeń władz polskich, jest odmienny od przedstawionego przebiegu ze strony niemieckiej. Wobec powyższego, Min. Spraw Zagr. wystosowało w dn. 21 bm. słowną notę do poselstwa niemieckiego w Warszawie, zawierającą propozycję niezwłocznego dodatkowego zbadania powyższego zajścia przez paritetową komisję polsko-niemiecką, która będzie mogła doprowadzić do całkowitego wyjaśnienia przebiegu incydentu.

Grajewo, 21. 6. Dziś odbył się pogrzeb funkcjonariusza polskiej straży granicznej Wincentego Kachela, zabitego przez urzędnika niemieckiej straży granicznej. W pogrzebie wzięły udział tłumy publiczności oraz przedstawiciele władz cywilnych, oddziały straży granicznej i wojsko.

Ogromny pożar.

Janów. W miejscowości Janów na pograniczu niemiecko-polskim wybuchł pożar, którego pastwą padło 24 domów, 64 stodół, 37 zabudowań gospodarczych. Pożar rozprzyszczył się na przestrzeni 1 kilometra. Na pomoc pospieszyli zarówno polskie, jako i niemieckie straże ogniowe.

Koniec przesilenia w Gdańsku.

Gdańsk. We wtorek zakończyło się przesilenie rządowe w Gdańsku.

Wiceprezydentem senatu został poseł socjalistyczny Gehl, wybrany 61 głosami koalicji rządowej niemiecko-narodowi, narodowi liberali i Niemcy liberali wstrzymali się od głosowania.

Następnie wybrano siedmiu senatorów socjalistycznych, czterech centrowych i dwu z grupy urzędniczej, również głosami koalicji rządowej.

Znów wybiecie szyb w konsulacie polskim.

Berlin. Wczoraj wieczorem nieznani sprawcy wybili w gmachu Konsulatu gen. Rzplitej Polskiej 12 szyb. Przedstawiciel niem. urzędu zagr. p. Tantenbach wyraził w poselstwie polskiem ubolewanie i przyrzekł wyświechtanie i ukaranie sprawców.

Wybory do sejmiku w Saksonii.

Berlin. Dzisiaj odbyły się w Saksonii wybory do sejmiku krajowego. Wybory miały przebieg spokojny z wyjątkiem Drezna, gdzie doszło do lżejszych starć między Hitlerowcami a komunistami. Udział głosujących liczą na 75 proc. Według przewidywań obliczeń wynik wykazuje wzrost głosów Hitlerowców. Hitlerowcy spodziewają się uzyskania w sejmie większości, co da im możliwość uprawiania większej aktywności w polityce w Saksonii.

Straszne nieszczęście autobusowe pod Lourdes.

Tarbes. Omnibus samochodowy, idący z Soorec do Lourdes stoczył się z pochyłości na dół. Z 24 pasażerów jest dwóch zabitych, 10 rannych, wśród nich kilku ciężko.

W ataku nagłego szału.

Washington. Według nadeszłych wiadomości w New Haven jeden z mieszkańców pod wpływem nagłego ataku szału strącił z wysokiej skały żonę i 4 dzieci, następnie sam się rzucił i został zabity.

Szopki sowieckie.

Moskwa. Jutro dnia 22 czerwca M. O. P. S. urządza na jednym z przedmieści Moskwy igrzyska ludowe. M. in. przedstawione będą: ruch rewolucyjny w Indochinach i w Chinach, Papięskie wojenne przygotowania, atak gazowy na Moskwę, sprawność armii czerwonej itd.

Ks. prof. Żongolowicz wiceministrem oświaty.

Warszawa. Jak donoszą, dokonana została nominacja podsekretarza stanu w ministerstwie W. R. i O. P.

Stanowisko to objął profesor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie ks. dr. Bronisław Żongolowicz. Rada ministrów uchwaliła już przedłożyć odpowiedni wniosek nominacyjny p. Prezydentowi do podpisu.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowania oficjalne z dnia 21. 6.

Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	15.20—15.75
Pszonica twarda	40.00—41.00
Jęczmień	19.50—21.50
Owies	16.00—17.00
Maka żytnia	27.00—
Maka pszenna 65 proc.	60.50—64.50
Otręby żytnie	09.00—10.00

Na zadość odpowiedzialności: Walenty Stawicki w Nowemście,
Na ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 25 bm. o godz. 11 przed południem sprzedawać będę w Szwarzonowie przed mleczarnią za gotówkę najwięcej dającemu:

1 lustro, kanapę, biurko, 1 obraz i stół rozciągnany.
Szukalski, kom. sądowy w Lubawie.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 25 bm. o godz. 5 po południu sprzedawać będę w Rybnie za gotówkę najwięcej dającemu:

1 maciorę prośną i 2 warchlaki.

Zbiórka licytantów przed składem p. Ostrowskiego.
Szukalski, kom. sądowy w Lubawie.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 24. 6. r. o godz. 14 będę sprzedawał w Nowemście u p. Komassy, przy ul. Kazimierzowej za gotówkę najwięcej dającemu:

2 kamienie młyńskie i 1 śrutownik walcowy.

Mazanowski, kom. sąd. w Nowemście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 25. 6. r. o godz. 11 będę sprzedawał w Lidzbarku za gotówkę najwięcej dającemu:

1 wóz roboczy.

Zbiórka licytantów na podwórzu u p. Raszewskiego.
Mazanowski, kom. sądowy w Nowemście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 25. 6. r. o godz. 12 będę sprzedawał w M. Brzoziu za gotówkę najwięcej dającemu:

1 szafę.

Zbiórka licytantów u p. Jana Florjana.
Mazanowski, kom. sądowy w Nowemście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 25. 6. r. o godz. 17 będę sprzedawał w Lipinkach za gotówkę najwięcej dającemu:

1 młóćnię, 1 sieczkarkę i 1 wialnię.

Zbiórka licytantów na podwórzu u p. J. Lewandowskiego.
Mazanowski, kom. sądowy w Nowemście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W czwartek, dnia 26 czerwca r. o godz. 10 przed p. będę sprzedawał w Nawrze za gotówkę najwięcej dającemu:

1 aparat do piwa.

Zbiórka licytantów na podwórzu u p. Kilmka.
Mazanowski, kom. sądowy w Nowemście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W czwartek, dnia 26-go czerwca r. o godz. 11-tej będę sprzedawał w Nawrze za gotówkę najwięcej dającemu:

1 krowę i 1 konia.

Zbiórka licytantów na podwórzu u p. Zdrojewskiego.

Mazanowski, kom. sądowy w Nowemście.

Majątek Rakowice

odda natychmiast

prace ciesielskie przy przebudowie gorzelni. Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 1 lipca r.

Zarazem poszukuje się

szwajcara z pomocnikami.

459.

Przymusowy przetarg.

W czwartek, dnia 26-go czerwca r. o godzinie 15.30 sprzedawać będę w Lidzbarku obok tartaku p. Markowskiego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 palto damskie z obszyciem futrzanem.

Lidzbark, dnia 21 czerwca 1930.

Zamojski, kom. sąd. w Lidzbarku.

235.

Przymusowy przetarg.

W piątek, dnia 27 czerwca r. o godz. 13 sprzedawać będę w Zalesiu najwięcej dającemu za gotówkę:

1 młóćkarkę, 1 karekę.

Zbiórka kupców we wiosce przy krzyżu. — Licytacja odbędzie się napewno.

Lidzbark, dnia 21 czerwca 1930 r.

Zamojski, kom. sądowy w Lidzbarku.

543.

Przymusowy przetarg.

W piątek, dnia 27 czerwca r. o godz. 16 sprzedawać będę w Radoszynie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 wóz roboczy, 1 maszynę rzeźniczą do mięsa, 1 bufet rzeźniczy z regałami i wiele innych rzeczy.

Zbiórka kupców w obozie p. Mazurkiewiczza.

Lidzbark, dnia 21 czerwca 1930 r.

Zamojski, kom. sąd. w Lidzbarku.

Sprzedam

2 żniwiarki

Cormick Massey-Harrys, mało

używane.

Jan Zelma, Prątnica.

Potrzebny od zaraz

fornal

lub ręcznik z odpowiednią po-

syłką do koni

Majątek Pręgowizna.

Swój do swego.

101.

Przymusowy przetarg.

W sobotę, dnia 28 czerwca r. o godz. 13 sprzedawać będę w Jeleniu wybudowanie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 wóz roboczy.

Zbiórka kupców w obozie p. Manza.

Lidzbark, dnia 21 czerwca 1930 r.

Zamojski, kom. sądowy w Lidzbarku.

215.

Przymusowy przetarg.

W poniedziałek, dnia 30 czerwca r. o godz. 12-tej sprzedawać będę w Lidzbarku na Nowym Rynku najwięcej dającemu za gotówkę:

2 wozy robocze, 1 bryczkę wyjazdową.

Lidzbark, dnia 21 czerwca 1930.

Zamojski, kom. sądowy w Lidzbarku.

Dobrowolna licytacja

odbędzie się na oświadczenie

w Lipinkach, dnia 26 bm.

o godz. 10 przed połudn.

Sprzedawane będzie:

4 szt. bydła, 2 konie,

wszelkie maszyny,

maneż i sprzęty rolnicze,

harmonium, centryf. i skrzypce.

Reflektanci mogą na jedną

godzinę przed licytacją wszyst-

ko obejrzeć. Zapłata nastąpi

natychmiast.

Teresa Kowalska.

Autobus

marki „Berlet” 2 i pół tonnowy

stawiam do wycieczek. Za-

mówienia przyjmuje także i te-

lefonizację. B. Kłosowski,

Nowemście, telefon 76.

Pokój

umeblowany jest od zaraz do

wynajęcia. Zgłoszenie do eks-

pedycji „Drwęcy”.

TAPETY

w wielkim wyborze

— poleca —

Księgarnia „Drwęcy”.

W niedzielę, d. 6 lipca r.

urządza

Kółko Rolnicze Wonna

zabawę latową

na łące p. Reicha, połączoną

z różnymi urozmaiceńiami.

Wymarsz o godz. 2.30,

na którą uprzejmie zaprasza

Komitet.

Potrzebna

dziewczyna

do dzieci od zaraz, najchętniej

ze wsi. L. Rynkowska,

Nowemście, Śródkowa 8.

Poszukuje porządnej

dziewczyny

do wszelkich prac w gospodar-

stwie od zaraz.

Uzarski, Nowemście,

Przemysłowa 12.

Może się zgłosić zaraz

pokoju

z pierwszorzędni referencja-

mi i ewelka do pomocy gospo-

dyni. Marszałkowska,

Białogóra, p. Rałowice.

Porządna i czysta

dziewczyna

do dziecka potrzebna od zaraz

Olewska, skład białawców,

Nowemście.